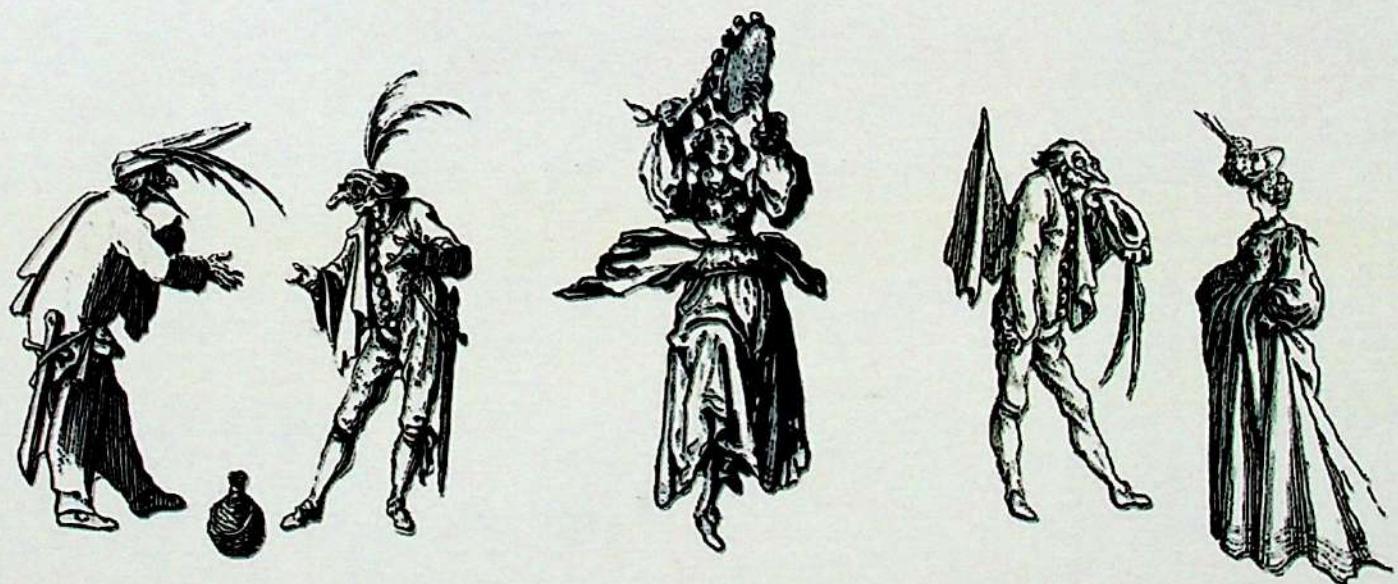

Лада Прокопович

**ТЕАТРАЛЬНІСТЬ
В СОЦІОКОМУНІКАТИВНИХ
ПРОЯВАХ КУЛЬТУРИ:
СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКЕ
ДОСЛІДЖЕННЯ**

УДК 101.1:316
П804

ПД9505

Рекомендовано до друку вченою радою державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (протокол № 10 від 30.05.2019 р.)

Рецензенти:

Є. Р. Борінштейн, д-р філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

I. В. Голубович, д-р філософських наук, професор, професор кафедри філософії та загальногуманітарного знання Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова;

Н. С. Корабльова, д-р філософських наук, професор, професор кафедри теоретичної та практичної філософії імені Й. Б. Шада Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Прокопович, Л. В.

П804   Театральність в соціокомунікативних проявах культури:
соціально-філософське дослідження : монографія / Лада
Прокопович. — Одеса : Екологія, 2019. — 336 с.

ISBN 978-617-7046-78-2

ПД 9505

УДК 101.1:316

Пошуки й осмислення театрального поза межами театру, в соціальній реальності, є актуальним напрямком досліджень у сучасній гуманістиці.

В монографії представлені результати багаторічних досліджень театральності соціокомунікативних проявів культури у соціально-філософському аспекті. Міждисциплінарний характер цих досліджень, а також різноманіття їх емпіричної бази роблять монографію цікавою для фахівців з різних наукових галузей, зокрема, культурології, соціології, філософії, соціальних комунікацій тощо.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
------------	---

Розділ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДВАЛИНИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕАТРАЛЬНОСТІ СОЦІОКОМУНІКАТИВНИХ ПРОЯВІВ КУЛЬТУРИ	15
1.1. Осмислення театральності буття в дискурсі онтологічних «поворотів»	17
1.2. Метафора як інструмент філософського осмислення сутності та форм соціальної реальності	28
1.3. Аспекти і підходи в осмисленні театрального в соціальній реальності	35
1.4. Концепція театральності соціокомунікативних проявів культури як стратегія філософського осмислення сутності і форм існування соціальної реальності	41
Висновки до розділу 1	48

Розділ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕНЕЗИСУ ТА ПРИРОДИ ТЕАТРУ, ТЕАТРАЛЬНОСТІ, АРТИСТИЗМУ	50
2.1. Театр і театральність: витоки	50
2.2. Осмислення природи театральності комунікацій в системі «особистість – суспільство – культура» через концепт «маска»	58
2.3. Порушення соціальних норм і культурних стереотипів як складова артистизму в «театрі» буття.....	66
Висновки до розділу 2.....	78
Розділ 3. КОНЦЕПТ «ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР» ЯК МЕТАФОРА І ЯК МІФОЛОГЕМА В ОСМИСЛЕННІ ЛЮДСЬКОГО БУТЯ	80
3.1. Теорії міфу та міфopoетичний аналіз культурних артефактів у соціально-філософському вимірі.....	81
3.2. Антропогонічна міфopoетика «лялькового театру» буття.....	94
3.3. Філософсько-аксіологічний аспект «лялькового театру» буття.....	104
Висновки до розділу 3.....	112
Розділ 4. ТЕАТРАЛЬНІСТЬ ХУДОЖНЬОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЙ В ТЕКСТАХ ТА ПОЗА НИМИ	114
4.1. Театральність як риса комунікативних функцій фольклорних та літературних трикстерів	115
4.2. Художня та соціальна комунікації в «імерсивному театрі» літературної пародії.....	126
4.3. «Театр» наукових містифікацій	145

4.4. Народні прислів'я як культурні тексти/сценарії з онтологічно-аксіологічним підґрунтям в «театрі» буття.....	154
Висновки до розділу 4	163

**Розділ 5. ІМІДЖМЕЙКІНГ ЯК ЗАСІБ
ТЕАТРАЛІЗАЦІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ
КОМУНІКАЦІЙ .....** 165

5.1. Імідж як засіб візуалізації культурної ідентичності в «театрі» повсякдення.....	166
5.2. Приклади образів, створених із застосуванням авторських дизайнерських прикрас, в «театрі» індивідуальних іміджевих практик.....	181
5.3. Вплив інтерактивних арт-об'єктів на театралізацію сучасного міста	191
Висновки до розділу 5	199

**Розділ 6. СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ
ЗАСАДИ ТЕАТРАЛІЗАЦІЇ
ПОЛІТИЧНОЇ СФЕРИ .....** 201

6.1. Політика як гра	201
6.2. Політика і ритуал	203
6.3. Політика – «театр» чи «цирк»?	208
6.4. Костюм і костюмні прикраси як складові сценографії та драматургії в політичному «театрі»	213
6.5. Практика аплодисментів у політичному «театрі»	220
Висновки до розділу 6	224

Розділ 7. ТЕАТРАЛЬНІСТЬ КОМУНІКАЦІЙ В ОКРЕМИХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ СУБПРОСТОРАХ.....	225
7.1. Артистизм і театральність у спорті	226
7.2. Театральність як складова і як чинник трансформації комунікативного простору показів мод	234
7.3. Театральність виставково-ярмаркової діяльності	245
7.4. Театралізація комунікативного простору музеїв.....	250
Висновки до розділу 7.....	261
Розділ 8. ТЕАТРАЛЬНІСТЬ БУТТЯ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНОГО ХАОСУ	263
8.1. Співвідношення понять «хаос» і «космос/порядок» в античній та сучасній філософії	263
8.2. Театралізація життя в умовах соціального хаосу: онтологічно-психологічний аспект.....	273
Висновки до розділу 8.....	283
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	285
ЛІТЕРАТУРА.....	298